

Audiència. Benet XVI fa un balanç de cent anys d'ecumenisme

Us oferim la intervenció de Benet XVI durant l'audiència general dedicada a la Setmana d'Oració per la Unitat dels Cristians, que se celebra del 18 al 25 de gener.

28/01/2008

Estimats germans i germanes:

Estem celebrant la Setmana d'Oració per la Unitat dels Cristians, que conclourà el divendres pròxim, 25 de

gener, festa de la conversió de l'apòstol Pau. Els cristians de les diferents esglésies i comunitats eclesials s'uneixen en aquests dies a una invocació conjunta per demanar al Senyor Jesús el restabliment de la unitat plena entre tots els seus deixebles.

És una súplica feta amb un sol esperit i un sol cor, responent a l'anhel mateix del Redemptor, qui en l'Última Cena es va dirigir al Pare amb aquestes paraules: «No prego solament per ells, sinó també pels qui creuran en mi per la seva paraula; que tots siguin u; com vós, Pare, sou en mi i jo en vós, que ells també siguin u en nosaltres, i que el món cregui que vós m'heu enviat» (Joan 17, 20-21). Demanant la gràcia de la unitat, els cristians s'uneixen a l'oració mateixa de Crist i es comprometen a obrar activament perquè tota la humanitat l'aculli i el reconegui com a l'únic Pastor i

Senyor i d'aquesta manera pugui experimentar l'alegria del seu amor.

Aquest any, la Setmana d'Oració per la Unitat dels Cristians assumeix un valor i un significat particulars, perquè recorda els cent anys del seu inici. Des dels inicis va ser una intuïció veritablement fecunda. Va ser el 1908: un anglicà nord-americà, que després va entrar en comunió amb l'Església catòlica, fundador de la «Society of the Atonement» (comunitat de germans i germanes de l'Atonement), el pare Paul Wattson, al costat d'un altre episcopalià, el pare Spencer Jones, va llançar la idea profètica d'un octavari d'oracions per la unitat dels cristians.

La idea va ser acollida favorablement per l'arquebisbe de Nova York i pel nunci apostòlic. La crida a pregar per la unitat després es va estendre, el 1916, a tota

l'Església catòlica, gràcies a la intervenció del meu venerat predecessor, el Papa Benet XV, amb el breu «*Ad perpetuam rei memoriam*». La iniciativa, que mentrestant havia suscitat un interès gran, es va assentar pertot arreu i, amb el temps, es va desenvolupar precisant la seva estructura, gràcies a l'aportació del pare Couturier (1936).

Quan després va bufar el vent profètic del Concili Vaticà II es va experimentar encara més la urgència de la unitat. Després de l'assemblea conciliar va continuar el camí pacient de la recerca de la plena comunió entre tots els cristians, camí ecumènic que any rere any ha trobat precisament en la Setmana d'Oració per la Unitat dels Cristians un dels moments més apropiats i fecunds.

Cent anys després de la primera crida a pregar plegats per la unitat, aquesta Setmana d'Oració s'ha

convertit en una tradició consolidada, conservant l'esperit i les dates escollides a l'inici pel pare Wattson. Les va escollir pel seu caràcter simbòlic. El calendari d'aquella època preveia que el 18 de gener era la festa de la Càtedra de Sant Pere, que és el fonament ferm i la garantia d'unitat de tot el poble de Déu, mentre que el 25 de gener, tant llavors com avui, la litúrgia celebra la festa de la conversió de sant Pau. Mentre donem gràcies al Senyor per aquests cent anys d'oració i de compromís comú entre tants deixebles de Crist, recordem amb reconeixement el pioner d'aquesta iniciativa espiritual providencial, el pare Wattson i, amb ell, a tots els que l'han promogut i enriquit amb les seves aportacions, fent que es converteixi en patrimoni comú de tots els cristians.

Poc abans recordava que el Concili Vaticà II va prestar gran atenció al

tema de la unitat dels cristians, especialment amb el decret sobre l'ecumenisme («*Unitatis redintegratio*»), en el que, entre d'altres coses, se subratllen amb força el paper i la importància de l'oració per la unitat. L'oració, observa el Concili, està en el mateix cor de tot el camí ecumènic. «Aquesta conversió del cor i santedat de vida, juntament amb les oracions privades i públiques per la unitat dels cristians, han de considerar-se com l'ànima de tot el moviment ecumènic» («*Unitatis redintegratio*», 8).

Gràcies precisament a aquest ecumenisme espiritual -santedat de vida, conversió del cor, oracions privades i públiques-, la recerca comuna de la unitat ha experimentat en aquestes dècades un desenvolupament gran, que s'ha diversificat en iniciatives múltiples: del coneixement recíproc al contacte

fratern entre membres d'esglésies diverses i comunitats eclesials, de converses cada vegada més amistoses a col·laboracions en diferents camps, del diàleg teològic a la recerca de formes concretes de comunió i de col·laboració. El que ha vivificat i continua vivificant aquest camí cap a la comunió plena entre tots els cristians és sobretot l'oració: «Pregueu constantment» (1 Tesalonicenses 5, 17) és el lema de la Setmana d'aquest any; és al mateix temps la invitació que no deixa de ressonar mai en les nostres comunitats perquè l'oració sigui la llum, la força, l'orientació de les nostres passes, amb una actitud d'escolta humil i dòcil del nostre Senyor comú.

En segon lloc, el Concili subratlla l'oració comuna, la que és elevada conjuntament per catòlics i per altres cristians cap a l'únic Pare celestial. El decret sobre l'ecumenisme afirma en

aquest sentit: «Tals pregàries comuns són un mitjà molt eficaç per impetrar la gràcia de la unitat» («*Unitatis redintegratio*», 8). En l'oració comuna les comunitats cristianes s'uneixen davant el Senyor i, prenent consciència de les contradiccions generades per la divisió, manifesten la voluntat d'obeir a la seva voluntat, recorrent amb confiança al seu auxili omnipotent.

El decret afegeix, després, que aquestes oracions són «l'expressió genuïna dels vincles amb què estan units els catòlics amb els germans separats [*seiuncti*]» (ibídem). L'oració comuna no és, per tant, un acte voluntarista o merament sociològic, sinó que és expressió de la fe que uneix tots els deixebles de Crist. En el transcurs dels anys s'ha instaurat una fecunda col·laboració en aquest camp i des de 1968 el Secretariat per a la Unitat dels Cristians, convertit després en Consell Pontifici per a la

Promoció de la Unitat dels Cristians, i el Consell Ecumènic de les Esglésies, preparen plegats els subsidis de la Setmana d'Oració per la Unitat, que després són divulgats conjuntament en el món, cobrint zones que no s'haguessin pogut aconseguir si es treballés separatament.

El decret conciliar sobre l'ecumenisme fa referència a l'oració per la unitat quan, precisament al final, afirma que el Concili és conscient que «aquest sant propòsit de reconciliar tots els cristians en l'unitat de l'única Església de Jesucrist excedeix les forces i la capacitat humana. Per això posa tota l'esperança en l'oració de Crist per l'Església» («*Unitatis redintegratio*», 24).

La consciència dels nostres límits humans ens porta a abandonar-nos confiadament a les mans del Senyor. Si s'analitza detingudament, el sentit

profund d'aquesta Setmana d'Oració és precisament el de recolzar-se fermament en l'oració de Crist, que a la seva Església continua resant perquè «tots siguin u.... perquè el món cregui...» (Joan 17, 21). Avui percebem intensament el realisme d'aquestes paraules. El món pateix per l'absència de Déu, per la inaccessibilitat de Déu, desitja conèixer el rostre de Déu. Però, com podrien i poden els homes d'avui reconèixer aquest rostre de Déu en el rostre de Jesucrist si els cristians estem dividits, si un ensenya contra l'altre, si un està contra l'altre? Només en la unitat podem mostrar realment a aquest món, que ho necessita, el rostre de Déu, el rostre de Crist.

També és evident que no podem aconseguir aquesta unitat únicament amb les nostres estratègies, amb el diàleg i amb tot el que fem, encara que és summament necessari. El que

podem fer és oferir la nostra disponibilitat i el nostre desig d'acollir aquesta unitat quan el Senyor ens la doni. Aquest és el sentit de l'oració: obrir els nostres cors, crear en nosaltres aquesta disponibilitat que obre el camí a Crist. En la litúrgia de l'Església antiga, després de l'homilia del bisbe o del president de la celebració, el celebrant principal deia: «*Conversi ad Dominum*». A continuació, ell mateix i tots s'aixecaven i tots miraven cap a Orient. Tots volien mirar cap a Crist. Només si ens convertim al Crist, en aquesta comuna mirada a Crist, podem trobar el do de la unitat.

Podem dir que l'oració per la unitat ha encoratjat i acompanyat les etapes diferents del moviment ecumènic, particularment a partir del Concili Vaticà II. En aquest període l'Església catòlica ha entrat en contacte amb la resta d'esglésies i comunitats

eclesials d'orient i occident amb diferents formes de diàleg, afrontant amb cadascuna aquests problemes teològics i històrics sorgits en el transcurs dels segles i que s'han convertit en elements de divisió. El Senyor ha permès que aquestes relacions amistoses hagin millorat el recíproc coneixement, que hagin intensificat la comunió, fent al mateix temps més clara la percepció dels problemes que encara queden oberts i que fomenten la divisió. Avui, en aquesta setmana, donem gràcies a Déu que ha recolzat i il·luminat el camí fins ara recorregut, camí fecund que el decret conciliar sobre l'ecumenisme descrivia com «sorgit per l'impuls de l'Esperit Sant» i «cada dia més ampli» («*Unitatis redintegratio*», 1).

Estimats germans i germanes: acollim la invitació a «pregar constantment» que l'apòstol Pau dirigia als primers cristians de

Tessalònica, comunitat que ell mateix havia fundat. I precisament perquè sabia que havien sorgit confrontacions va voler recomanar que fossin pacients amb tots, que no tornessin mal per mal, que cerquessin sempre el bé entre si i amb tots, romanent feliços en tota circumstància; feliços perquè el Senyor està a prop.

Els consells que sant Pau donava als tessalonicencs poden inspirar també avui el comportament dels cristians en l'àmbit de les relacions ecumèniques. Sobretot, diu: «Viviu en pau uns amb altres» i afegeix: «Pregueu constantment. En tot doneu gràcies» (Cf. 1 Tessalonicencs 5,13.18). Acollim també nosaltres aquesta urgent exhortació de l'apòstol ja sigui per donar gràcies al Senyor pels progressos realitzats en el moviment ecumènic, ja sigui per demanar la unitat plena.

Que la Mare de Déu, Mare de l'Església, aconseguixi per a tots els deixebles del seu diví Fill la gràcia de viure al més aviat possible en pau i en la caritat recíproca, per oferir un testimoni convincent de reconciliació davant el món sencer, per fer accessible el rostre de Déu al rostre de Crist, que és el Déu-amb-nosaltres, el Déu de la pau i de la unitat.

.....

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca/article/audiencia-benet-xvi-fa-un-balanc-de-cent-anys-decumenisme/> (20/04/2025)